

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пресиян Бургов

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2 Психология, научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“

автор: Зои Теодорос Диамантопулу

тема: „Емоционалност и ценности на учителя“

научен ръководител: **доц. д-р Мария Мутафова**

ЮЗУ „Неофит Рилски“

Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград съм определен за член на научното жури за защитата на дисертационен труд на тема: „Емоционалност и ценности на учителя“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2 Психология, научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“. Автор на дисертацията е Зои Теодорос Диамантопулу, отчислен с право на защита докторант към катедра „Психология“, Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Представеният комплект документи съответства на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му (ППЗРАСРБ) и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

От приложените заповеди и протоколи е видно, че са спазени всички процедури по провеждане на докторантурата, предварителното обсъждане на дисертационния труд и насочването му към защита.

Актуалност на темата и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата за индивидуалните ценности, педагогическите умения и равнището на емоционална интелигентност и психичната осъзнатост на учителя в съвремения свят е обект на засилен изследователски интерес както в теоретичен, така и в приложен аспект. Значимостта ѝ пряко кореспондира с променящия се начин на живот, повишаващите се изисквания към образователната система и очакванията на социума и младите хора. Безспорно сме свидетели на девалвация на традиционните ценности и моралните норми. В тези условия погледите се фокусират

върху личността на учителя като стожер и модератор на динамиката в социалните системи и взаимоотношенията. Ето защо всяко изследване в тази област заслужава внимание и предоставя полезна информация за бъдещи насоки за развитие. Наличието на емоционална свързаност между учител и ученици е фундаментът не само за ефективно образование, но и за адекватно възпитание и ценностно формиране на младите хора.

Зои Диамантопулу формулира основната цел на дисертацията – „да се установи съществуването на взаимовръзка между емоционалността и ценностите, като степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите е свързана със степента на изразеност на ценностите им.....“

Познаване на проблема

Докторантът е вникнал в същността на проблема и прави опит да го представи интердисциплинарно. Впечатление прави доброто познаване на психоаналитичните теории, теориите за социалната перцепция и фасилитация, както и психологическите концепции за емоционалността на учителя.

Представените публикации са релевантни на изследваната проблематика и целта на дисертацията.

Използваната литература включва сто тридесет и девет източника, адекватно отразяващи изследвания проблем. Анализирани са както нови източници, така и по-стари класически теории, което говори за умение за концептуализиране на проблема.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за рецензиране текст отговаря на изискванията за научност и логическа свързаност. Той се отличава с добър стил и поглед

към разглеждания проблем. Обемът на дисертацията е двеста стандартни страници, като анализът на данните от изследването удачно е представен под формата на таблици и фигури.

Обект на изследването са сто и двадесет учители, диференцирани по пол, възраст и трудов стаж.

Предмет на изследване е „степената на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите и степента на изразеност на ценностите им.....“

Идеята за наличие на възможни корелации се презентира в **първата хипотеза** на изследването „...степената на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите е свързана със степента на изразеност на ценностите им.....“ В представения труд са формулирани още **две хипотези**, които са свързани с половата принадлежност и трудовия стаж на учителите. Посочени са и шест задачи, които следва да се изпълнят за постигане целта на разработката.

Дисертационният труд има класическа структура. В съдържателно отношение са обособени увод, три глави, изводи, препоръки за практиката, приноси и използвана литература.

Уводът съдържа кратко описание на изследователския проблем, представя мотивацията на автора и загатва обхвата на изследването.

В **първа глава** е направен анализ на теориите на З. Фройд, К. Юнг, А. Адлер и К. Хорни. Разгледани са и някои теории от областта на социалната психология, касаещи социалната перцепция и нагласите за социална фасилитация.

Представеният във **втора глава** дизайн на емпиричното изследване включва концептуалния модел, целта, задачите, обекта, предмета и

хипотезите. Авторът ни запознава с избраните методики, организация и провеждане на планираното изследване.

Трета глава Зои Диамантопулу отделя на анализа на резултатите от емпиричното изследване. Направената обработка на получените данни е придружена с количествен и качествен анализ, резултиращ в релевантни изводи с теоретичен и частично приложен характер.

В **Заклучението** коректно са отбелязани основните научни приноси, значимостта на изследвания проблем, резултатите от теоретичния анализ и получените емпирични данни. Постигната е заложената в дисертацията основна цел, изпълнени са поставените задачи и са потвърдени издигнатите хипотези.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Съгласен съм с така дефинираните приноси в дисертацията както в теоретичен, така и в практико - приложен аспект. Считам, че в създадения дизайн и използваната експериментална методика също има известни приноси.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представените три публикации отразяват съществени части от дисертационния труд и са релевантни на изследваната проблематика.

Лично участие на докторанта

Не изразявам съмнение в личния принос на докторанта. Дисертацията е логически свързана и едностилна.

Забележки и препоръки

Считам за полезно включването и анализът на психологическите теории за емоциите и емоционалната интелигентност в теоретичната част на дисертацията, което би допринесло за изясняване основната идея на

докторанта. Мисля, че операционализирането на целта и предмета на изследване би повишило научната стойност на дисертацията.

Заключение

Дисертационният труд съдържа приноси в теоретичен и практико - приложен аспект и съответства на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за пролагането му (ППЗРАСРБ) и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Представеният дисертационен труд и съпътстващи материали показват, че докторантът притежава необходимите теоретични знания и професионални умения за извършване на научни изследвания. Въпреки посочените препоръки, давам своята положителна оценка и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор” в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2 Психология, научна специалност „Педагогическа и възрастова психология” на Зои Теодорос Диамантопулу.

12.10.2021 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Пресиян Бургов